

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/69/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812204366
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812204366.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: D. G., bytom D. T. U., T. G. XX, zastúpená JUDr. Miroslavom Repovským, advokátom so sídlom M. R. Štefánika 875/200, Vranov nad Topľou proti žalovaným 1. Dražby a aukcie, s. r. o., Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36 751 642, 2. TriTé, spol. s. r.o., Mlynská 99, Banská Bystrica, IČO: 31 644 775, 3. Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, žalovaní v 1. a 3.rade zastúpení Advokátskou kanceláriou Gallo, s. r. o., Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, o určenie neplatnosti dražby, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 17. 10. 2013, č. k. 9C/35/2012-93, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na súde dňa 17. 04. 2012 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dražby konanej dňa 05. 03. 2012 žalovaným v 1.rade ako dražobníkom a záložným veriteľom - navrhovateľom dražby, žalovaným v 3.rade. Predmetom dražby boli nehnuteľnosti v k. ú. D. T. U., zapísané na LV č. XXXX ako byt č. X, na X. poschodí, nachádzajúci sa v bytovom dome súp. č. XX, na ulici T. G. v podiele 1/1, podiel na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu súp. č. XX, ktorý je postavený na pozemku parc. č. 1848/2 v podiele 6602/211744, spoluvlastnícky podiel na pozemku parc. č. 1848/2 o výmere 288 m² - zastavené plochy a nádvoria v podiele 6602/211744 a priebeh dražby bol osvedčený notárskou zápisnicou N 193/2012, Nz 7870/2012 v Notárskej kancelárii JUDr. Vladimíra Kostovčáka, notára so sídlom v Martine. Neplatnosť uvedenej dražby žalobkyňa odôvodnila tým, že dražobná vyhláška jej nebola doručená do vlastných rúk, nakoľko v čase doručovania sa dlhodobo zdržiavala mimo územia Slovenskej republiky. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že o realizácii dražby sa dozvedela iba náhodou, po návrate zo zahraničia, t. j. deň pred samotnou realizáciou dražby. Z tohto dôvodu jej nebolo umožnené reagovať na stav, ktorý vykonal žalovaný v 1.rade a zabezpečiť tak ochranu svojho majetku a majetku svojej rodiny inými možnými právnymi prostriedkami. Nezákonnosť dražby žalobkyňa ďalej odôvodnila tým, že od začiatku bola uvádzaná do omylu, dražba bola zmanipulovaná v jej neprospech a zrealizovaná tzv. holandskou dražbou, čím došlo k porušeniu ust. § 424 Občianskeho zákonníka, lebo žalovaný v 1.rade úmyselne konal proti dobrým mravom.

Žalovaní žiadali žalobu zamietnuť odôvodňujúc, že oznámenie o dražbe (prvá dražba) mala byť realizovaná 12. 12. 2011, kedy žalobkyňa oznámenie o dražbe prevzala doporučeným listom od žalovaného v 1.rade dňa 10. 11. 2011, čo vyplýva z doručenky o prevzatí zásielky. Keďže dražba dňa 12. 12. 2011 nebola úspešná, konala sa opakovaná dražba, a to dňa 05. 03. 2012. Oznámenie o tejto dražbe bolo žalobkyni odoslané žalovaným v 1.rade dňa 20. 02. 2012 a zásielka nebola žalobkyňou prevzatá v odbernej lehote na poštovom úrade, čo však nespôsobuje neplatnosť dražby, lebo zákon o dobrovoľných dražbách neukladá povinnosť doručiť do vlastných rúk oznámenie o opakovanej dražbe žalobkyni, ukladá iba povinnosť žalovanému v 1.rade, aby v lehote 10 dní pred termínom opakovanej dražby, odoslal oznámenie o opakovanej dražbe žalobkyni (§ 22 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách), ktorú povinnosť žalovaný v 1.rade splnil.

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Vo veci samej sa v podstate stotožnil s obranou žalovaných v 1.rade, že pri vykonaní dražby nedošlo k porušeniu zákona.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že počas dokazovania bola vznesená námietka vzájomného prepojenia žalovaného v 1.rade ako dražobníka a žalovaného v 2.rade ako účastníka dražby a nakoniec aj vydražiteľa. Podozrivé konanie sa javí aj v tom, že dražby sa zúčastnili iba dvaja dražitelia s rovnakým podaním vo výške 24 200 Eur a o vydražiteľovi sa rozhodlo lósom. Vzhľadom na to, že žalobkyňa sa dražby fyzicky zúčastniť nemohla, o čom už niekoľko mesiacov vopred vedel konateľ žalovaného v 1.rade, možno takýto postup považovať ako podozrivý za účelom dražbu zmanipulovať. Je tiež zarážajúce, že dražby sa zúčastnili iba subjekty, ktorých sídlo je niekoľko sto kilometrov vzdialené od D., a z blízkeho okolia sa dražby nezúčastnil nikto. Predmetom dražby bol byt nachádzajúci sa v najlukratívnejšom mieste vo D.. Počas dokazovania nebola spochybnená skutočnosť, že dražobná vyhláška nebola zákonným spôsobom zverejnená, lebo mestský úrad takúto skutočnosť vo svoj neprospech neuviedol. Žalobkyňa nepopiera svoj dlh voči žalovanému v 3.rade, ale od samého začatia dražobného konania sa kontaktovala s konateľom žalovaného v 1.rade s I. R., ktorému vysvetlila, že sa dostala do dočasnej situácie, ktorá sa v priebehu konania zlepšila, a preto boli neformálne dohodnutí na splátkovom kalendári. Konateľ žalovaného v 1.rade vedel o tom, že žalobkyňa zaplatila štyri splátky po 146 Eur a jednu splátku sumou 200 Eur, vedel o tom, že v čase od 28. 01. 2012 do 05. 03. 2012 bude žalobkyňa pracovne mimo územia Slovenskej republiky, napriek tomu na dražbe trval. Takéto konanie žalovaného v 1.rade žalobkyňa považuje za zisťné, za konanie v rozpore s dobrými mravmi. K dnešnému dňu žalobkyni nebola doručená ani zápisnica z rozvrhu výťažku dražby, nie je jej ani zrejmé, ako bolo naložené s uhradenými splátkami. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadrili žalovaní v 1. až 3.rade, ktorí navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O. s. p. a zistil, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na zmenu napadnutého rozsudku.

Podľa § 21 zákona č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase konania spornej dražby (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) sa môže ten, kto bol dotknutý porušením zákona pri dobrovoľnej dražbe domáhať na súde určenia jej neplatnosti, a to (okrem niektorých výnimiek) v prepadnej trojmesačnej lehote. Žalobkyňa v žalobe uplatňuje v podstate dva okruhy dôvodov neplatnosti dražby:

1/ že v dôsledku nedoručenia oznámenia o opakovanej dražbe žalovaným v 1.rade ako dražobníkom žalobkyni do vlastných rúk je opakovaná dražba konaná dňa 05. 03. 2012, neplatná,
2/ že v dôsledku zmanipulovania dražby v neprospech žalobkyne došlo k porušeniu ust. § 424 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný v 1.rade ako dražobník konal v rozpore s dobrými mravmi. Konateľ žalovaného v 1.rade vedel o tom, že v čase od 28. 01. 2012 do 05. 03. 2012 sa žalobkyňa pracovne zdržiava mimo územia Slovenskej republiky, napriek tomu, oznámením o dražbe zo dňa 14. 02. 2012 bolo vyhlásené konanie opakovanej dražby na deň 05. 03. 2012 o 13:00 hod..

K vyššie uvedenému odvolací súd uvádza:

Žalobkyňa v konaní tvrdila, že v čase od 28. 01. 2012 do 05. 03. 2012 sa pracovne zdržiavala mimo územia Slovenskej republiky, a preto oznámenie o opakovanej dražbe žalovaným v 1.rade jej nemohlo byť doručené postupom podľa § 22 ods. 4 veta tretia a štvrtá zákona o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého v lehote najmenej 10 dní pred začatím opakovanej dražby zašle dražobník oznámenie o opakovanej dražbe aj osobám podľa § 17 ods. 5. Ostatné ustanovenia § 17 sa použijú primerane.

Uvedený dôvod by však sám o sebe nepostačoval na určenie neplatnosti dražby, keďže žalobkyňa pred súdom potvrdila a uviedla to aj v odvolaní proti rozsudku, že o konaní opakovanej dobrovoľnej dražby,

vyhlásenej dňa 14. 02. 2012 na deň 05. 03. 2012 vedela, lebo „bola v telefonickom kontakte s konateľom žalovaného v 1.rade s I. R. od samého začatia dražobného konania“..

Z ust. § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách však plynie, že predpokladom aktívnej procesnej legitímácie na podanie žaloby o neplatnosť dražby je tvrdenie určitej osoby, že pri dražbe došlo k porušeniu ustanovení uvedeného zákona, a že tým bola táto osoba dotknutá na svojich právach. Toto ustanovenie však neposkytuje jednoznačnú odpoveď na otázku, či môže súd určiť neplatnosť dražby i z dôvodov, ktoré žalobkyňa výslovne neoznačila za dôvod neplatnosti dražby. Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozhodnutí 21Cdo/1679/2005 toto právo súdu priznal, tento záver však nijako bližšie neodôvodnil; navyše, znenie ust. § 48 ods. 3 a 4 (českého) zákona č. 26/2000 Zb. o verejných dražbách v znení účinnom do 31. 12. 2006, priznávalo žalobné právo konkrétnym, taxatívne vymenovaným subjektom s určitých taxatívne vymenovaných dôvodov. Vzhľadom na odlišné znenie ust. z 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, preto vyššie uvedený názor nie je bez ďalšieho aplikovateľný aj v Slovenskej republike a odpoveď je potrebné nájsť v iných ustanoveniach nášho právneho poriadku.

Z už cit. ust. § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách plynie, že žalobou tam uvedenom sa uplatňuje právo na určenie neplatnosti dražby. Ide preto vo svojej podstate o právo relatívnej neplatnosti dražby, ktoré sa (na rozdiel od relatívnej neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka) uplatňuje vždy len žalobou. Takáto žaloba má tak dvojakú povahu - jednak je procesným úkonom v zmysle O. s. p., ale je tiež hmotnoprávnym úkonom občianskeho práva (porov. ust. § 34 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách), a to výkonom práva plynúceho z § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách (ide o podobnú situáciu ako pri výkone práva odporovať právnomu úkonu, ktoré sa tiež uplatňuje len žalobou podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka). Treba preto dôsledne odlišovať náležitosti a následky oboch úkonov.

Tak ako pri výkone každého iného práva ten, kto ho vykonáva nie je povinný odôvodňovať, prečo takéto právo má a na čom ho zakladá. Ak však ten, voči komu svoje právo vykonáva, tomuto právu odporuje, musí sa oprávnený domáhať ochrany tohto práva spravidla na súde (§ 4 Občianskeho zákonníka), kde ho procesné predpisy nútia k tomu, aby svoje právo skutkovo vymedzil; právne posúdenie navyše vždy patrí súdu. Nedostatočné skutkové vymedzenie uplatňovaného práva je tak len procesným nedostatkom žaloby, hmotnoprávne by sa mohlo prejaviť nanajvýš tým, že ak by sa oneskorenou zmenou skutkového vymedzenia zmenil obsah alebo povaha uplatneného práva, mohol by sa ten, voči komu sa právo vykonávalo brániť v súdnom konaní námietkou premlčania, resp. by došlo k preklúzii. O to však v prejednávanej veci nejde.

V prejednávanej veci žalobkyňa uplatnila svojou žalobou svoje právo dovolať sa relatívnej neplatnosti spornej dražby, čím z hmotnoprávneho hľadiska učinila za dost' požiadavku uvedenej v § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Ako bolo uvedené, hmotnoprávne žalobkyňa nebola povinná výkon tohto svojho práva odôvodniť ani skutkovo, ani právne. Nakoľko však je súdne neuplatnenie tohto práva v určenej lehote spojené s následkom preklúzie, bola žalobkyňa povinná v žalobe toto svoje uplatnené právo skutkovo vymedziť, teda uviesť, na akých skutkových základoch ho uplatňuje. Tieto skutkové okolnosti tvoria žalobný prednes a sú náležitosťou žaloby v zmysle § 79 ods. 1 O. s. p.. Súčasťou žalobného prednesu musí byť - vzhľadom na ust. § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách i tvrdenie, že danými skutkovými okolnosťami bolo zasiahnuté do práv žalobkyne a akým spôsobom. Žalobkyňa môže svoj skutkový prednes počas konania modifikovať, dopĺňať a meniť.

Súd v konaní o podanej žalobe dôkazmi verifikuje tvrdené skutkové okolnosti a právne ich kvalifikuje, rovnako verifikuje i tvrdené porušenie práv žalobkyne a po zistení, že sú splnené predpoklady uvedené v § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, teda, že žalobkyňa hmotnoprávne vzniklo právo domáhať sa neplatnosti dražby, túto neplatnosť rozsudkom vysloví. Túto verifikáciu nemusí vykonať žalobkyňa ani v žalobe podanej na súde, ani počas konania; postačí skutkovo vymedziť predmet verifikácie.

Ust. § 120 ods. 1 O. s. p., priznáva súdu právo vykonať aj dôkazy nenavrhnuté účastníkmi a právne posúdenie veci je plne v rukách súdu (podľa § 79 ods. 1 O. s. p., nemusí byť vôbec náležitosťou žaloby, ďalej porovnaj aj ust. § 100 ods. 1 tretiu vetu a § 119 ods. 2 O. s. p.).

Z toho možno uzavrieť, že v konaní o neplatnosť dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách súdu nič nebráni vysloviť neplatnosť dražby aj na základe takej skutkovej okolnosti, ktorú žalobkyňa v konaní tvrdila, hoci výslovne nenamietala jej rozpor so zákonom, ani ju výslovne neoznačila

za dôvod neplatnosti dražby. Takýto postup nenarúša kontradiktórnosť konania a s tým spojenú zásadu rovnosti účastníkov konania, pretože súd tu nepomáha jednému z účastníkov v uplatňovaní jeho práva (nedopĺňa jeho žalobný prednes a nevyhľadáva zaňho rozhodujúce skutočnosti, ani nemení ním uplatnené právo), ale vykonáva to, čo je jeho výlučnou úlohou, teda aplikáciu práva na ten skutkový stav, ktorý v konaní vyšiel najavo (porov. § 132 a § 153 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je nesporné, že opakovaná dobrovoľná dražba zo dňa 05. 03. 2012sa týkala nehnuteľnosti - bytu nachádzajúceho sa v k. ú. D. T. U.. Z obsahu spisu vyplýva, že dražba bola vykonaná v priestoroch budovy Dražby a aukcie, s. r. o., na ul. Jilemnického 4012/30 v Martine. Tiež je nepochybné, že sa na spornej dobrovoľnej dražbe ako dražitelia zúčastnili len žalovaný v 2.rade -TriTÉ, so sídlom Mlynská 99, Banská Bystrica a I. I., bytom W. I., T. S.. Z. G. XXXX/XX. Ďalej je všeobecne známe, že mestá D. T. U. a I. sú od seba po ceste vzdialené približne 300 km.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona o dobrovoľných dražbách musí byť miesto dražby určené dražobníkom po dohode s navrhovateľom dražby tak, aby nebola obmedzená možnosť účasti na dražbe. Citované ustanovenie treba podľa názoru odvolacieho súdu vykladať tak, že miesto dražby treba určiť s prihliadnutím na predmet dražby tak, aby sa na nej zúčastnilo čo najviac záujemcov (pod pojmom účasť na dražbe v citovanom ustanovení tak treba rozumieť účasť dražiteľov, nie verejnosti), ktorí majú záujem dražiť práve tento predmet, a aby sa tak mohol dosiahnuť čo najvyšší výťažok dražby. Tento výklad v prípade dražby konanej na návrh záložného veriteľa - žalovaného v 3.rade zodpovedá i zmyslu ust. § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka, z ktorého plynie, že tam uvedené povinnosti sa vzťahujú len na predaj zálohu mimo dražby, z čoho možno usúdiť, že zákonodarca vychádzal z toho, že pri dražbe je inými ustanoveniami právnych predpisov zabezpečené dosiahnutie čo najvyššieho výťažku.

Z vyššie uvedeného preto plynie, že pri určení miesta dražby musí dražobník uvážiť, aký typ dražiteľov môže mať podľa všeobecnej skúsenosti najväčší záujem o daný predmet dražby a či je geografické umiestnenie predmetu dražby rozhodujúcim kritériom pre určenie okruhu záujemcov, a tým aj miesta dražby. Je totiž nepochybný rozdiel, či sa draží napr. starožitná hnutelná vec alebo nehnuteľnosť. U starožitností totiž možno očakávať, že okruh záujemcov - zberateľov, nemožno lokalizovať geograficky, ale personálne, a preto sa miestom dražby spravidla stane rešpektovaná aukčná sieň, hoci aj vzdialená niekoľko stoviek kilometrov od skutočného miesta starožitnosti. To isté možno povedať v prípade, ak je predmetom dražby výpravná nehnuteľnosť, napr. starobylý hrad alebo kaštieľ. Úplne opačná situácia však existuje, pokiaľ ide o dražbu nehnuteľnosti určené bývanie (ako sú napr. byty alebo rodinné domy). V týchto prípadoch totiž možno zo skúsenosti usudzovať, že záujemcami o kúpu takýchto nehnuteľností sú spravidla obyvatelia okolitých miest, či obcí, ktorí v danom regióne už žijú, pracujú, majú tam rodinné zázemie a len v menšej miere osoby zo vzdialenejších miest, ktoré by sa do tohto regiónu prípadne presťahovali. To samozrejme automaticky nemusí znamenať, že by sa mala dražba nehnuteľnosti konať vždy v obci, v ktorej tieto nehnuteľnosti sú. V každom prípade však podľa názoru odvolacieho súdu ust. § 11 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách bráni tomu, aby bolo za miesto dražby bežnej nehnuteľnosti (bytu alebo rodinného domu), určenej na každodenné bývanie a realizáciu ústavného práva na obydlie priemernej rodiny, určené mesto vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza. Je preto všeobecne známe a malo by to podľa názoru súdu byť známe i žalovanému v 1.rade ako dražobníkovi, že v danom prípade, ak bol predmetom dražby byt nachádzajúci sa v k. ú. D. U., v takomto prípade možno najväčší záujem dražiteľov očakávať práve z mesta D. U. a okolia (napr. aj z okruhu tam pôsobiacich realitných kancelárií).

V tejto súvislosti je preto dôvodné vytknúť súdu prvého stupňa, že túto otázku prakticky vôbec neriešil, neskúmal prečo žalovaný v 1.rade za miesto dražby určil mesto I., vzdialené približne 300 km cesty od D. T. U., kde už z hľadiska vzdialenosti a s tým spojenej časovej straty nemožno očakávať dostavenie sa väčšieho počtu dražiteľov z tejto oblasti, v ktorej by o draženej nehnuteľnosti mohol byť najväčší záujem, t. j. z mesta D. T. U. a okolia. O nevhodnom určení miesta opakovanej dražby svedčí napokon aj okolnosť, že na dražbe okrem žalovaného v 2.rade a I. I., bytom W. I., sa nezúčastnil nikto, čo zasa navodzuje dojem, že len účasť týchto dvoch uvedených subjektov bolo v skutočnosti cieľom žalovaného v 1.rade pri organizovaní dražby.

Na základe uvedeného sa preto javí, že žalovaný v 1.rade porušil pri organizovaní dražby spornej nehnuteľnosti - bytu ust. § 11 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách tým, že za miesto konanej dražby určil vzdialené mesto, čím sťažil účasť dražiteľov z oblasti, v ktorej sa účasť dala očakávať, a tým

obmedzil účasť na dražbe. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. 10. 2013, sp. zn. 4Cdo/100/2012, z rozhodnutia ktorého vyplýva, cit.: „Dobrovoľná dražba (§ 2 písm. a/ zákona č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách) má byť verejná tak z hľadiska možnosti účasti všetkých potencionálnych záujemcov o draženie, ako aj z hľadiska účasti verejnosti. Ak ide o dobrovoľnú dražbu nehnuteľnosti určenej na bývanie, je spravidla v rozpore s požiadavkou primeranosti a vhodnosti stanovenia podmienok dražby také určenie miesta konania dražby, ktoré v dôsledku jeho neprimerane veľkej vzdialenosti od draženej nehnuteľnosti obmedzí možnosť účasti na dražbe tých záujemcov, pre ktorých môže byť geografická poloha nehnuteľnosti rozhodujúca“.

Zistený skutkový stav, teda potvrdzuje záver, že v danom prípade došlo k porušeniu ust. § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách, keď za miesto konania dražby bola určená vzdialená obec (I.), čím sa sťažila účasť dražiteľov z oblasti, v ktorej sa účasť dala očakávať (D. T. U. a okolie), a tým sa obmedzila účasť na dražbe, čo nepochybne mohlo mať vplyv aj na dosiahnutý výťažok z dražby. Na dražbe sa okrem žalovaného v 2. rade a I. I., bytom W. I., nikto iný nezúčastnil. Za týchto okolností predmetná vec nemala byť skončená neúspechom žalobkyne, ale naopak, poskytnutím ochrany žalobkyne, ktorá je adekvátna pri porušení ust. § 11 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách žalovaným v 1. rade. Napadnutý rozsudok je preto v rozpore s princípom spravodlivého usporiadania vecí týkajúceho sa neplatnosti dobrovoľnej dražby.

Odvolací súd nie je zástancom kasačných rozhodnutí v prípadoch tzv. nevyhnutného dvojinštančného posúdenia nároku a nemyslí si ani, že princíp dvojinštančnosti je ústavným princípom, keďže v ústave o dvojinštančnosti niet zmienky (porov. náles Ústavného soudu ČR, sp. zn. I. ÚS 777/07 ze dne 31. 07. 2008).

No zdá sa, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke, tzv. zmeňujúcich rozsudkov je konštantná. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 302/2008 z 30. 07. 2009 vyplýva, cit.: „Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, mal správne rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, odvolací súd mohol učiniť za dosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo im odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, príp. z pohľadu súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia vecí odvolacím súdom, však rozhodujúcich skutkových zistení“.

Obdobne tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObDo V41/2009, z ktorého vyplýva, cit.: „Ak odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa z iného právneho dôvodu ako prvostupňový súd a na základe skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania, rozhodol v rozpore so zásadou dvojinštančnosti. Takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli splnené skutočnosti zakladajúce prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

Zároveň takýto postup, podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 40/2009 z 05. 11. 2009), je zodpovedajúci princípu dvojinštančnosti: „Pri viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu zostáva dvojinštančnosť zachovaná, nakoľko účastník má po opätovnom rozhodnutí súdu prvého stupňa (po zrušení a vrátení jeho predchádzajúceho rozhodnutia) možnosť znovu ho napadnúť riadnym opravným prostriedkom na inštančne vyššom súde. Skutočnosť, že súd prvého stupňa je po zrušení a vrátení svojho predchádzajúceho rozhodnutia viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, je daná priamo zákonom (§ 226 O. s. p.), preto nemôže zakladať vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.“.

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.